

Kit practic de implicare și organizare comunitară

Cuprins

Ce este acest kit (și ce nu este)

Cum folosești acest kit

La final, vei ști

Capitolul 1 — Observ ceva. De unde încep?

Instrument: Fișa spațiului

Observație, soluție, prioritate — trei lucruri diferite

Capitolul 2 — Nu sunt singurul? Vorbesc cu vecinii

Instrument: Ghid de conversație cu vecinii

Instrument: Fișa de urmărire a conversațiilor

O lecție importantă

Capitolul 3 — Ce vrem să schimbăm, mai exact?

Instrument: Fișa de definire a problemei

Instrument: Alegem prioritatea

Capitolul 4 — Cine poate decide sau ajuta?

Instrument: Cine poate face ce (numit uneori și harta actorilor)

Când nu știți cine poate interveni

Capitolul 5 — Ce putem face și unde avem nevoie de ajutor?

Instrument: Planul de acțiune

Când avem nevoie de altcineva

Capitolul 6 — Trecem la treabă: prima acțiune

Instrument: Prima noastră acțiune

Mini-checklist, dacă organizați un eveniment

Instrument: Modele de mesaje

Capitolul 7 — Cum ținem grupul viu?

Instrument: Cine continuă?

Cum facem să nu ajungă totul la aceeași persoană?

Jurnalul Oazei

Capitolul 8 — Ne uităm înapoi. Ce am schimbat și ce urmează?

Instrument: după fiecare acțiune

Instrument: după câteva luni

Anexă

Idei de activități pe parcursul anului

Resurse pe care comunitatea le poate aduce

Acest kit a fost realizat de:

Asociația CIVICA

În cadrul proiectului:

Oaze Urbane

Autori:

Andra Brighiu, Alexandrina Dinga și Claudia Moldovan.

Conținutul acestui material este responsabilitatea exclusivă a Asociației CIVICA
și nu reflectă în mod necesar poziția finanțatorului.

Ce este acest kit?

(și ce nu este)

Acest kit nu este o broșură

Este un caiet de lucru, gândit pentru a fi completat, dus la întâlniri și recitit peste un an.

Dacă ai deschis acest document pentru că ceva din spațiul tău de cartier te deranjează sau te inspiră — un loc de joacă neîngrijit, un colț de verdeață neglijat, o idee pe care o tot amâni — acest kit este pentru tine, chiar dacă nu ai mai făcut niciodată așa ceva și nu cunoști pe nimeni din administrația locală.

Nu ai nevoie de experiență, de o organizație în spate sau de mulți oameni ca să începi. Ai nevoie doar de un prim pas corect.

Experiență reală

La prima întâlnire organizată în jurul spațiului de joacă din Bd. Alexandru cel Bun (Oaza Urbană #1) au participat doar trei vecini. Din câteva discuții purtate pe bancă și în jurul locului de joacă s-a format un grup de WhatsApp, iar câteva luni mai târziu, la o acțiune comunitară, s-au adunat peste 70 de adulți și copii.

Experiența ne-a arătat că implicarea comunității se construiește în timp și că fiecare început, oricât de modest, contează.

Cum folosești acest kit

- Nu trebuie parcurs dintr-o dată. Găsește capitolul potrivit pentru momentul în care te afli.
- Fiecare capitol urmează aceeași logică: ce încercăm să aflăm, o explicație scurtă, un instrument de completat, un exemplu (fictiv), o experiență reală din Oaze, ce am obținut la final și care e pasul următor.

Nu trebuie să rezolvi singur problema spațiului tău. Trebuie să începi prin a observa, a asculta și a-i găsi pe ceilalți oameni cărora le pasă.

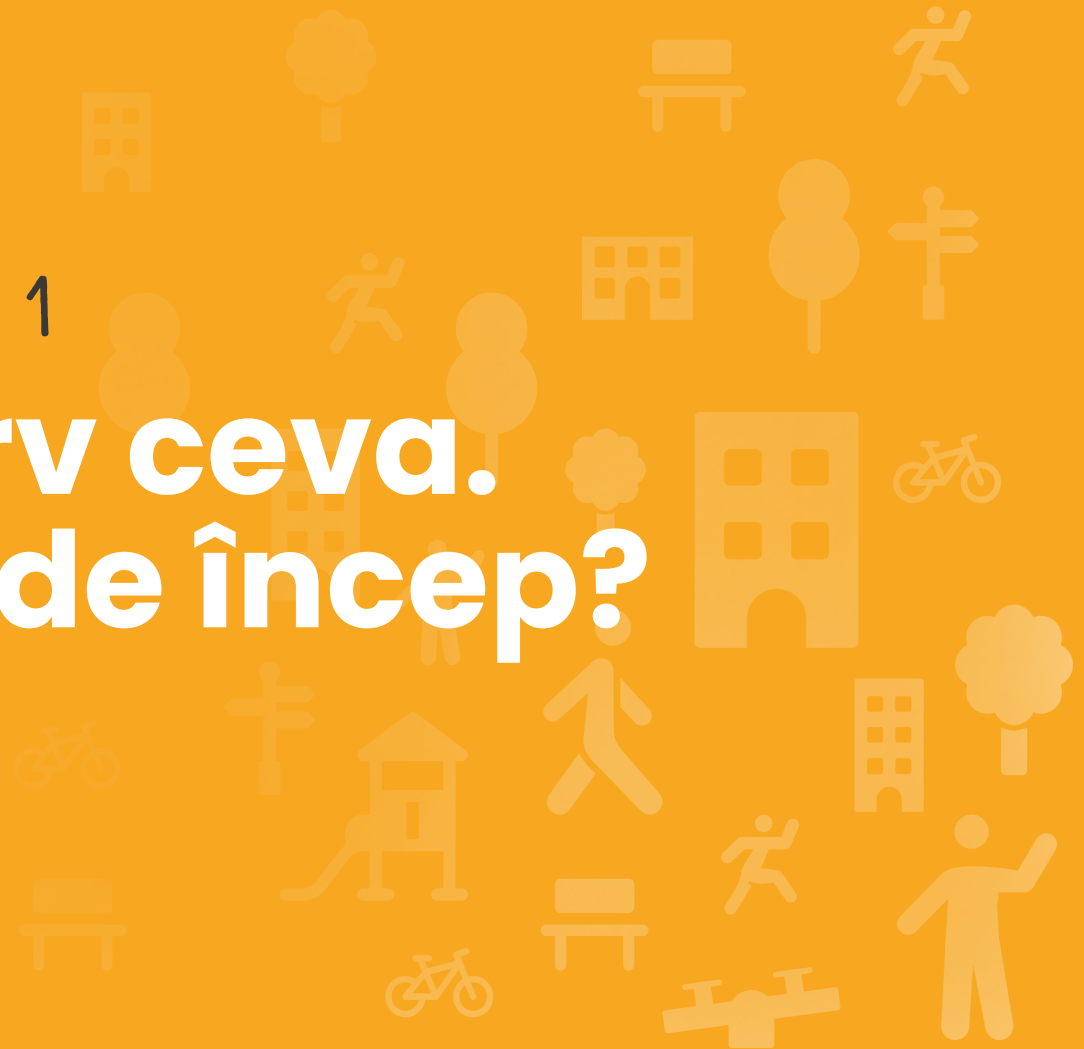
De acolo puteți decide împreună ce merită schimbat și cum puteți acționa. Scopul final al unei Oaze nu este doar ca un spațiu să arate mai bine — este ca în jurul lui să rămână oameni care știu să acționeze împreună.

La final, vei ști

- ✓ Să observi un spațiu fără să presupui deja care e problema.
- ✓ Să vorbești cu vecinii tăi despre ce contează pentru ei.
- ✓ Să transformi o nemulțumire vagă într-o problemă clară.
- ✓ Să alegeți, împreună, cu ce începeți.
- ✓ Să afli cine poate decide sau ajuta.
- ✓ Diferența dintre ce puteți face voi singuri și ce trebuie cerut instituțiilor.
- ✓ Cum faceți primul pas împreună cu ceilalți.
- ✓ Cum nu ajungi să faci totul singur.

Capitolul 1

Observ ceva. De unde încep?

Ce încerc să aflu

Dacă un loc din cartierul tău îți atrage atenția — în bine sau în rău — primul pas nu este să decizi ce trebuie făcut. Este să te uiți atent, 15-20 de minute, și să vezi ce e cu adevărat acolo.

Pe scurt

Ce observ eu este punctul de plecare, nu automat problema comunității. Nu ai nevoie de nicio aprobare ca să observi un spațiu public — ai nevoie doar de puțin timp și de telefonul din buzunar.

Exemplu fictiv

Fișa spațiului: Locul de joacă de pe Str. Teilor, lângă blocurile 12-14.

Data Miercuri

Ora 17:30

Cine folosește spațiul în momentul în care sunt aici:

Două mame cu copii mici; un vecin care își plimbă câinele
pe alee.

Ce există deja și funcționează bine:

Toboganul și unul dintre leagăne sunt în stare bună; există
iluminat stradal.

Ce pare să lipsească:

Nu există niciun coș de gunoi lângă bănci; nu există umbră
după-amiaza.

Ce este deteriorat, neîngrijit sau greu de folosit:

Șezutul unuia dintre leagăne este rupt. În jurul băncilor
sunt ambalaje și mucuri de țigară. O porțiune din alee
este denivelată.

Ce posibilitate de îmbunătățire văd aici:

Un coș de gunoi și câțiva copaci ar schimba mult zona
băncilor.

Ce aș vrea să aflu de la oamenii care folosesc acest loc:

Dacă și alții observă gunoiul de lângă bănci și dacă știu
cine se ocupă de întreținerea locului.

Fișa spațiului: _____

Data _____

Ora _____

Cine folosește spațiul în momentul în care sunt aici:

Ce este deteriorat, neîngrijit sau greu de folosit:

Ce există deja și funcționează bine:

Ce posibilitate de îmbunătățire văd aici:

Ce pare să lipsească:

Ce aș vrea să aflu de la oamenii care folosesc acest loc:

Observație, soluție, prioritate

trei lucruri diferite

E ușor să sari direct la soluție.

Dar la acest pas e important să separi
trei lucruri:

1 Observație:
„Leagănul este deteriorat.”

2 Posibilă soluție:
„Leagănul ar trebui înlocuit.”

3 Prioritatea comunității:
„Încă nu știm.”

Nu ai nevoie de o problemă gravă ca
să merite atenție. Un colț de verdeață
care ar putea deveni mai prietenos
este un motiv la fel de bun ca o
problemă de siguranță.

Ce am obținut la final

Nu ai încă „problema comunității”.
Ai o primă imagine a spațiului, câteva
lucruri concrete pe care le-ai notat
și câteva întrebări pe care vrei să le
verifici cu alți oameni.

Următorul pas nu este să cauți
soluția. **Este să vorbești cu oamenii.**

Experiență reală

*La Oaza Urbană #1, din
Bd. Alexandru cel Bun,
nu am pornit direct de la
o soluție de amenajare.
Spațiul a fost mai întâi
observat și analizat, iar
ceea ce am văzut noi a
fost apoi pus în discuție cu
oamenii care îl folosesc.
În procesul de consultare
au fost strânse 572 de
răspunsuri la sondaj și au
fost organizate trei ateliere
cu comunitatea.
Lecția pentru noi: ceea ce
observi tu este un punct
bun de plecare, dar trebuie
verificat cu oamenii care
folosesc locul.*

Nu sunt singurul? Vorbesc cu vecinii

Nu sunt singurul? Vorbesc cu vecinii

Ce încerc să aflu

Vrei să afli dacă și alți oameni observă ceea ce ai observat tu, și ce contează cu adevărat pentru ei — nu doar pentru tine.

Nu încerc să conving oamenii. Încerc să aflu ce contează pentru ei. Ai nevoie de 5-10 discuții scurte, individuale, nu de o ședință. Vorbește puțin, ascultă mult (regula 80/20) — o discuție bună lasă vecinul cu impresia că a fost întrebat, nu convins. Nu transforma discuția într-un sondaj rigid — e o conversație obișnuită.

Exemple de întrebări:

- Folosiți des locul acesta? Cum îl folosiți?
- Ce vă place aici și ați vrea să rămână așa?
- Ce vă deranjează sau ce vi se pare că lipsește?
- Dacă s-ar putea schimba un singur lucru, care ar fi acela?
- Ați mai discutat despre asta cu alți vecini?

Dacă persoana pare interesată, poți întreba simplu: „Pot să vă contactez dacă ne mai strângem câțiva să discutăm despre locul acesta?” Atât — nu-i cere încă un angajament mai mare.

Exemplu fictiv

Ce contează pentru:	Interesat(ă) să se implice?	Contact
<u>Ioana, 34 ani</u> Curățenia zonei; vine des cu fiica ei	Da	
<u>Dl. Andrei, pensionar</u> Lipsa umbrei după-amiaza	Poate	
<u>Mihaela, mamă a doi copii mici</u> Îngrijorată de leagănul stricat	Da	

Fișa de urmărire a conversațiilor

[illegible]

O lecție importantă

Nu vorbi doar cu oamenii care par că vor fi de acord cu tine. Dacă tu credeai că problema este leagănul stricat, dar majoritatea vecinilor vorbesc despre gunoiul de lângă bănci, ai aflat ceva important – și ai aflat-o pentru că ai ascultat, nu pentru că ai presupus.

Ce am obținut la final

După 5–10 conversații ar trebui să ai:
câteva lucruri care se repetă în ce spun
oamenii; idei sau probleme la care
poate nu te gândiseși; și câțiva oameni
cu care poți continua conversația.
Nu este obligatoriu să ai deja 3–5
persoane sigur interesate — continui
oricum, cu cine ai găsit până acum.

Acum trebuie să alegem: **cu ce**
problemă începem?

Experiență reală

*La Oaza Urbană #1,
primele discuții au fost
foarte simple: conversații
purătate pe bancă și în
jurul locului de joacă.
La prima întâlnire au
venit doar trei vecini. Din
aceste prime conversații
s-a format apoi un grup
de WhatsApp, prin care
oamenii au rămas în
legătură.
Nu trebuie să începi cu
o sală plină de oameni.
Uneori, trei oameni care
continuă să vorbească
sunt suficienți pentru
început.*

**em să
băm,
xact?**

Ce încercăm să aflăm

Din conversațiile purtate probabil au ieșit mai multe nemulțumiri diferite.

Aici facem doar două lucruri: transformăm o nemulțumire vagă într-o problemă clară, și alegem, dintre toate, cu care începem.

Pe scurt

O nemulțumire vagă nu poate fi rezolvată de nimeni — nici de comunitate, nici de administrație. O problemă clară, cu detalii concrete, poate.

„Locul este neîngrijit” devine „În jurul celor trei bănci se adună frecvent gunoaie și nu există niciun coș în apropiere”.

„Nu este suficientă umbră” devine „După-amiaza, zona cu echipamente este complet expusă la soare”.

„Locul de joacă nu este sigur” devine „Unul dintre leagăne are șezutul deteriorat și nu mai poate fi folosit în siguranță”.

Exemplu fictiv

Fișa de definire a problemei

Ce se întâmplă, concret:

În jurul celor trei bănci din zona de joacă se adună frecvent ambalaje și mucuri de țigară.

Unde se întâmplă:

Lângă cele trei bănci de la intrarea în locul de joacă.

Cine este afectat și în ce fel:

Părinții și bunicii care stau pe bănci cu copiii; copiii care se joacă în apropiere.

De când / cât de des se întâmplă:

De cel puțin câteva luni, aproape în fiecare săptămână.

De ce este important pentru noi să se schimbe:

Face locul neplăcut și dă impresia că nimănui nu-i pasă de el.

Cum ne-am da seama că situația s-a îmbunătățit:

Zona băncilor e curată și există un coș de gunoi folosit efectiv.

Fișa de definire a problemei

Ce se întâmplă, concret:

De când / cât de des se întâmplă:

Unde se întâmplă:

De ce este important pentru noi să se schimbe:

Cine este afectat și în ce fel:

Cum ne-am da seama că situația s-a îmbunătățit:

Alegem prioritatea

Scieți toate ideile pe bilețele, puneți-le pe o masă sau pe un perete, iar fiecare persoană pune un semn (bulină, bifă) lângă cele 2 idei care contează cel mai mult pentru ea.

Dar numărul de voturi nu este singurul criteriu — înainte de a alege, întrebați-vă:

- Contează pentru mai mulți oameni?
Este suficient de concretă?
- Există șanse reale să putem produce o schimbare?
- Rezultatul ar fi vizibil?
- Există o problemă de siguranță care merită prioritate chiar dacă nu primește cele mai multe voturi?

Exemplu fictiv

La Str. Teilor apar trei teme: gunoiul de lângă bănci, lipsa umbrei și leagănul stricat. Grupul alege gunoiul — a fost menționat de cei mai mulți vecini, e ușor de verificat dacă s-a rezolvat și nu are nevoie de o intervenție tehnică complicată. Leagănul stricat rămâne totuși o prioritate, pentru că este o problemă de siguranță — grupul decide să-l semnaleze oficial în paralel, chiar dacă nu a strâns cele mai multe voturi.

Ce am obținut la final

O problemă scrisă clar, aleasă
împreună, nu doar de tine.

Problema cu care vrem să începem este:

Acum trebuie să aflăm **cine poate
face ceva în legătură cu problema
noastră.**

Experiență reală

La Oaza Urbană #1, consultarea nu s-a oprit la întrebarea generală „ce ați vrea să fie aici?”. Cele 572 de răspunsuri și cele trei ateliere au ajutat echipa să înțeleagă mai clar ce contează pentru oamenii care folosesc spațiul și să transforme aceste nevoi într-un concept concret de amenajare.

Nu toate ideile pot fi puse în practică deodată. Procesul de co-design a ajutat la discutarea și prioritizarea lor înainte de a ajunge la soluția finală.

Capitolul 4

Cine poate decide sau ajuta?

Ce încercăm să aflăm

Înainte să bateți la vreo ușă, e util să știți exact la cine bateți: cine poate rezolva singur problema, cine poate ajuta, și cine trebuie neapărat implicat pentru că el ia decizia.

Pe scurt

Întrebarea de la care pornim este simplă: cine poate face ceva în legătură cu problema noastră? Împărțim posibilitățile în trei categorii:

Noi putem face — lucruri pe care comunitatea le poate face direct.

Putem face cu ajutor — avem nevoie de materiale, o persoană cu o anumită cunoștință, un partener.

Trebuie să cerem celui responsabil — intervenții asupra infrastructurii, siguranței sau domeniului public.

Identificați: cine administrează spațiul, cine poate lua decizia, cine vă poate ajuta, și cine mai este afectat sau interesat de aceeași problemă.

Exemplu fictiv

Cine?	Ce poate face?	Cât de important este pentru problema noastră?	Ce facem mai departe?
Primăria — Direcția Administrare Domeniu Public	Poate aproba montarea unui coș de gunoi și repararea leagănului	Foarte important	Tritem o cerere scrisă
Asociația de proprietari din zonă	Poate sprijini cu o adresă comună către primărie	Mediu	Le cerem sprijinul pentru cerere
Un vecin care lucrează în construcții	Ne poate spune dacă denivelarea aleii este un risc real	Mediu	Îl întrebăm direct

[illegible]

Ce încerc să aflu

Uneori nu este clar cine administrează spațiul, cine răspunde de o anumită problemă sau cui trebuie să vă adresați.

Nu trebuie să aveți toate răspunsurile de la început.

Important este să aflați cine poate lua decizia sau cine vă poate îndruma către instituția responsabilă. Dacă situația este mai complexă sau presupune documentații, avize, lucrări ori proceduri administrative, căutați sprijin înainte de a formula singuri demersuri oficiale.

Puteți începe prin a întreba:

- asociația de proprietari sau oamenii din zonă;
- administrația locală;
- serviciul sau instituția care pare să aibă legătură cu problema;
- o organizație locală care are experiență în lucrul cu administrația.

Ce am obținut la final

O listă scurtă, cu nume reale, de cine poate decide sau ajuta — și știm deja la cine mergem primul.

Acum putem stabili exact ce facem noi și ce cerem instituției.

Experiență reală

La Oaza Urbană #1, un exemplu concret a fost introducerea unei cișmele în spațiul de joacă. Comunitatea putea spune că își dorește acces la apă, iar CIVICA putea include cișmeaua în proiect, dar realizarea ei nu putea fi făcută doar de comunitate.

Spațiul fiind în administrarea municipalității, intervenția a trebuit discutată și coordonată cu administrația locală. Pentru alimentarea cu apă a fost nevoie și de implicarea APAVITAL, operatorul rețelei publice de apă, precum și de documentația și lucrările necesare bransamentului.

Așadar, pentru aceeași idee au existat roluri diferite: comunitatea a exprimat nevoia, CIVICA a dus-o mai departe în proiect, administrația a trebuit implicată pentru intervenția în spațiul public, iar APAVITAL pentru partea care ține de rețeaua de apă.

Lecția pentru noi: uneori o singură schimbare în spațiu are nevoie de mai mulți oameni și instituții. Primul pas este să afli cine poate face fiecare parte.

Ce putem face și unde avem nevoie de ajutor?

Ce putem face și unde avem nevoie de ajutor?

Ce încercăm să aflăm

Transformăm tot ce am aflat până acum într-un plan simplu: ce putem face noi, unde avem nevoie de acord sau ajutor și cine poate face lucrurile pe care comunitatea nu le poate face singură.

Pe scurt

Unele lucruri pot porni direct din comunitate. Pentru altele avem nevoie de administrație, specialiști, proprietarul sau administratorul spațiului ori de un partener care ne poate ajuta să ducem ideea mai departe.

Ce nu facem singuri

Implicarea comunitară nu înseamnă că locuitorii înlocuiesc instituțiile responsabile.

Nu interveniți singuri asupra:

- echipamentelor de joacă;
- instalațiilor electrice;
- arborilor care necesită tăiere sau toaletare;
- infrastructurii (alei, borduri, structuri);
- oricăror lucrări care pot afecta siguranța;
- elementelor pentru care sunt necesare avize sau autorizații.

Rolul comunității poate fi să observe, să documenteze, să sesizeze, să propună, să mobilizeze susținere și să urmărească rezolvarea problemei — nu să execute singură lucrări cu risc.

Chiar și o plantare sau un decor temporar, care par acțiuni simple, trebuie verificate întâi: dacă spațiul este domeniu public administrat de primărie, unele intervenții, oricât de mici, pot avea nevoie de un acord prealabil.

Exemplu fictiv

Planul de acțiune

Ce vrem să se schimbe:

Zona băncilor să fie mai curată și să existe o soluție pentru colectarea gunoiului.

Ce putem face noi:

Documentăm situația, discutăm cu vecinii și organizăm o acțiune de curățenie în zona în care putem interveni în siguranță.

Ce trebuie să cerem altcuiva:

Montarea oficială a unui coș de gunoi pe domeniul public.

Cine ne-ar putea ajuta:

Administratorul spațiului sau serviciul responsabil din cadrul administrației locale.

Problema noastră: În jurul băncilor se adună frecvent gunoi, iar în apropierea locului de joacă nu există un coș.

Cine se ocupă:

Ioana află cui trebuie să ne adresăm; Mihaela discută cu vecinii; Elena coordonează acțiunea de curățenie.

Până când:

În următoarele două săptămâni.

De ce avem nevoie:

Fotografii ale situației, câțiva oameni care să ajute și informația despre cine administrează spațiul.

Care este primul pas:

Aflăm cine este responsabil pentru spațiu și îi prezentăm problema clar.

Planul de acțiune

Problema noastră: _____

Ce vrem să se schimbe:

Cine se ocupă:

Ce putem face noi:

Până când:

Unde avem nevoie de ajutor:

De ce avem nevoie:

Cine ne-ar putea ajuta:

Care este primul pas:

Când avem nevoie de altcineva

- să explicați problema și să cereți o informație;
- să trimiteți fotografii și o descriere clară;
- să solicitați o discuție;
- să cereți sprijinul unei organizații;
- sau, dacă este nevoie, să formulați împreună un demers scris.

Experiență reală

La Oaza Urbană #9, intervenția a fost mai simplă decât în cazul Oazei #1: am lucrat împreună cu comunitatea la o cosmetizare a spațiului, care a inclus plantări, vopsirea gardului, recondiționarea toboganului și îmbunătățirea suprafeței de siguranță.

CIVICA a realizat planul de amenajare și a discutat cu oamenii din comunitate despre schimbările propuse, iar o parte dintre activități au putut fi făcute cu ajutorul voluntarilor. Dar nu totul putea fi făcut de comunitate.

Pentru intervențiile în spațiul public a fost nevoie de aprobarea Primăriei, iar Serviciile Publice Iași a intervenit acolo unde era nevoie de utilaje sau resurse pe care voluntarii nu le aveau: a ajutat la săpăturile care nu puteau fi făcute manual, la spălarea echipamentelor înalte și a adus o cisternă cu apă pentru ca arborii, arbuștii și celelalte plante nou plantate să fie udate corespunzător după plantare.

Lecția pentru noi: implicarea comunității nu înseamnă că oamenii trebuie să facă totul singuri. Unele lucruri le putem face împreună, iar pentru altele avem nevoie de acordul, echipamentele sau sprijinul celor care administrează spațiul.

Ce am obținut la final

Un plan simplu în care știm: ce vrem
să schimbăm, ce putem face noi, unde
avem nevoie de ajutor și care este
primul pas.

Avem planul. Acum facem primul lucru concret.

Trecem la treabă: prima acțiune

Trecem la treabă: prima acțiune

Ce încercăm să aflăm

Ducem la capăt primul lucru concret din planul nostru – suficient de simplu încât să îl putem realiza și suficient de util încât oamenii să simtă că a meritat.

Pe scurt

Rezultatul contează, dar la fel de important este experiența oamenilor care participă. Dacă prima acțiune este bine organizată, oamenii pleacă cu sentimentul că „am făcut ceva împreună și a funcționat”. Asta îi face mai dispuși să revină și la următoarea acțiune.

Prima acțiune nu trebuie să fie neapărat un eveniment mare. Poate fi o întâlnire informală, documentarea unei probleme, o discuție cu administratorul spațiului, o acțiune de curățenie, o activitate cu copiii, o plantare unde este permis sau prezentarea unei propuneri către ceilalți vecini. Începeți cu ceva pe care îl puteți duce până la capăt.

Exemplu fictiv

Prima noastră acțiune

Ce facem:

Organizăm o acțiune de curățenie în zona băncilor și fotografiem situația înainte și după.

De ce facem asta:

Este un lucru pe care îl putem face imediat și ne ajută să vedem dacă mai sunt și alți oameni interesați să se implice.

Când și unde:

Sâmbătă, ora 10:00, la locul de joacă de pe Str. Teilor.

Cine participă:

Cei cinci vecini contactați, copiii lor și oricine dorește să se alăture.

Cine se ocupă de ce:

Mihaela aduce mănuși și saci; Radu pune mesajul pe grupul de WhatsApp; Ioana face fotografii și discută cu oamenii care vin.

De ce avem nevoie:

Mănuși, saci de gunoi, o găleată de apă.

Cum anunțăm oamenii:

Mesaj pe grupul de WhatsApp al blocului și un afiș simplu la intrarea în scară.

Cum știm că a reușit:

Zona este mai curată, acțiunea s-a terminat fără probleme și câțiva oameni spun că vor să mai participe și data viitoare.

Prima noastră acțiune

Ce facem:

Cine se ocupă de ce:

De ce facem asta:

De ce avem nevoie:

Când și unde:

Cum anunțăm oamenii:

Cine participă:

Cum știm că acțiunea a reușit:

Mini-checklist, dacă organizați un eveniment

- Am stabilit clar ce facem, unde și cât durează.
- Am anunțat oamenii din timp.
- Știm de ce materiale avem nevoie.
- Am stabilit cine se ocupă de fiecare lucru.
- Am verificat dacă activitatea este permisă și sigură.
- Știm ce facem cu materialele/deșeurile după activitate.
- După acțiune, le spunem oamenilor ce am reușit și le mulțumim.

Modele de mesaje

Bună! Ne strângem câțiva vecini să vorbim despre locul de joacă de la [X] și despre ce am putea îmbunătăți acolo. Ne vedem [ziua], la [ora], la [loc]. Dacă poți, vino și tu.

Invitație la o discuție

Salut! Sâmbătă, de la ora 10:00, ne strângem la [loc] pentru [activitate]. Dacă ai chef să ni te alături, ne găsești acolo. Poți veni și pentru puțin timp.

Invitație la o acțiune

Reminder pentru mâine: ne vedem la [ora], la [loc], pentru [activitate]. Dacă poți veni, ne bucurăm!

Reminder

Mulțumim tuturor celor care au venit azi! Am reușit să [rezultat]. Punem aici și câteva poze și revenim cu pasul următor.

Mulțumire

Un scurt update: [ce s-a întâmplat]. Următorul pas este [ce urmează]. Vă ținem la curent.

Update

Ce am obținut la final

Uneori, oamenii nu vin pentru că au fost convinși înainte. Se implică atunci când văd că se întâmplă ceva concret și că pot contribui.

Am făcut ceva împreună. Cum facem să nu depindă totul de aceeași persoană?

Experiență reală

Pentru intervenția din Oaza Urbană #9 știam de la început că o parte importantă din amenajare urma să fie făcută împreună cu voluntarii. Am anunțat public ziua de lucru și am invitat oamenii din comunitate să ni se alăture.

Au venit câțiva oameni special pentru acțiune. Dar pe parcursul zilei s-a întâmplat ceva la care nu ne așteptam: vecini care inițial doar se opriseră să vadă ce se întâmplă au rămas și au început să lucreze alături de noi. Au săpat, au cărat, au plantat și au vopsit.

Nu veniseră neapărat cu gândul să participe. Au văzut alți oameni muncind pentru spațiul pe care îl foloseau și ei și au ales, pe loc, să se implice.

Lecția pentru noi: nu trebuie să aștepti să ai un grup mare înainte să începi. Uneori, oamenii se alătură tocmai pentru că văd că ceva se întâmplă și că pot contribui și ei.

Capitolul 7

Cum ținem grupul viu?

Ce încercăm să facem

Păstrăm energia și implicarea pe termen lung — fără ca 1-2 oameni să ducă toată greutatea.

Pe scurt

Nu lăsați totul pe umerii aceluiași 1-2 oameni. Dacă sunteți câțiva oameni care continuați să vă implicați, puteți forma un nucleu al Oazei.

Nu aveți nevoie de funcții oficiale — important este să știți cine poate prelua diferite lucruri.

După prima acțiune, este posibil ca unii oameni să vrea să continue, iar alții nu. Este firesc. Nu aveți nevoie de un comitet sau de funcții. Este suficient să știți cine vrea să rămână aproape și cum puteți împărți lucrurile între voi.

Exemplu fictiv

După acțiunea de curățenie de pe Strada Teilor, Mihaela, Ioana și doamna Elena vor să continue. Mihaela spune că poate ajuta mai ales la activitățile practice, Ioana poate ține legătura cu vecinii, iar doamna Elena poate anunța oamenii din bloc când se mai organizează ceva. Nu au nevoie de funcții sau de întâlniri regulate. Au nevoie doar să știe cum țin legătura și cine poate prelua următorul lucru.

Rolurile de alături sunt doar inspirație, nu o organigramă obligatorie — aceeași persoană poate acoperi mai multe, iar un grup de 3-4 oameni poate acoperi tot ce e nevoie.

Cineva poate ține legătura cu vecinii, altcineva poate face fotografii, cineva poate aduce materiale, iar altcineva poate veni doar la anumite activități. Important este ca sarcinile să nu rămână mereu la aceeași persoană.

[illegible]

Cum facem să nu ajungă totul la aceeași persoană?

- Împărțiți lucrurile în sarcini mici și concrete.
- Nu cereți „cine vrea să se implice?”, ci „cine poate aduce mâine sacii?” sau „cine poate pune mesajul pe grup?”.
- Nu toată lumea trebuie să participe de fiecare dată.
- Cineva care vine la o singură acțiune tot a contribuit.
- Invitați periodic și oameni noi.
- Spuneți și arătați ce ați reușit — oamenii sunt mai dispuși să se implice când văd că lucrurile se mișcă.

Recomandare

Oamenii se implică diferit: unii vor mai întâi să înțeleagă de ce contează locul (Cap), alții vor să cunoască oameni și să creeze o legătură cu locul (Inimă), alții vor să facă ceva concret cu mâinile lor (Mâini). O comunitate sănătoasă le oferă loc tuturor trei.

Experiență reală

Comitetul Oazei Urbane #1 s-a format în mod natural, din membrii comunității care și-au dorit să se implice constant. Este alcătuit din doi adulți și patru copii — copiii contribuie cu idei, îi încurajează pe alți copii să participe și dezvoltă un sentiment de responsabilitate față de spațiul pe care îl folosesc. La Oaza Urbană #9, grupul de WhatsApp este folosit pentru a organiza udarea plantelor și pentru a semnaliza nevoile de întreținere.

Jurnalul Oazei

Completați o fișă după o acțiune sau când apare o schimbare importantă — nu este nevoie să fie lunar, ca să nu devină o obligație în plus.

Data / momentul:

Completat de:

De ce suntem mândri:

Câte persoane au participat:

Ce probleme am observat:

Ce planificăm în continuare:

Ce am obținut la final

Știm cine vrea să rămână implicat,
cum ținem legătura și cum putem
împărți următoarele lucruri între mai
mulți oameni.

Din când în când, merită să ne oprim și să
vedem: ce am reușit, ce nu a mers și ce
vrem să facem mai departe?

Ne uităm înapoi. Ce am schimbat și ce urmează?

Ne uităm înapoi. Ce am schimbat și ce urmează?

Ce încercăm să facem

Ne uităm la ce am făcut până acum: ce a funcționat, ce am învățat și dacă vrem să continuăm.

Pe scurt

Nu totul va merge așa cum ne-am imaginat. Poate vor veni mai puțini oameni decât speram. Poate o idee nu va putea fi pusă în practică. Poate vom descoperi o problemă nouă pe parcurs.

Important este să ne oprim din când în când și să vedem ce s-a schimbat în spațiu, ce s-a schimbat între oameni și care este următorul lucru pe care vrem să îl facem.

Exemplu fictiv

După fiecare acțiune

Ce ne-am propus:

Să curățăm zona din jurul băncilor și să vedem dacă mai sunt oameni care vor să se implice.

Ce s-a întâmplat:

Am curățat zona împreună, am făcut fotografii înainte și după și ni s-au alăturat doi vecini pe care nu îi contactasem înainte.

Ce a mers bine:

Activitatea a fost simplă, oamenii au știut ce au de făcut și am terminat mai repede decât ne așteptam.

Ce a fost mai greu decât ne așteptam:

Nu toți vecinii contactați inițial au putut veni.

Ce am aflat sau învățat:

Chiar și o acțiune mică poate aduce oameni noi, dacă anunțul ajunge la ei.

Ce facem diferit data viitoare:

Verificăm toate detaliile practice înainte de acțiune și anunțăm oamenii puțin mai devreme.

Care este următorul pas:

Aflăm cine administrează spațiul și cu cine putem discuta despre problema coșului de gunoi.

După fiecare acțiune

Ce ne-am propus:

Ce am aflat sau învățat:

Ce s-a întâmplat:

Ce facem diferit data viitoare:

Ce a mers bine:

Care este următorul pas:

Ce a fost mai greu decât ne așteptam:

După câteva luni

Suntem mai mulți decât la început?

Responsabilitățile sunt împărțite?

Știm cum să luăm legătura unii cu alții?

Am reușit să schimbăm ceva concret?

Știm ce vrem să facem în continuare?

Grupul ar putea continua dacă persoana care a pornit inițiativa s-ar retrage?

Ultima întrebare este cea mai importantă.
Ea arată dacă ați construit o comunitate,
sau doar o inițiativă care depinde de o
singură persoană.

Ce am obținut la final

Știm ce am reușit, ce am învățat și dacă există un următor lucru pe care vrem să îl facem împreună.

O comunitate nu se construiește într-o singură acțiune. Se construiește de fiecare dată **când oamenii aleg să facă ceva împreună** pentru locul pe care îl împart.

Experiență reală

La Oaza Urbană #9, o parte dintre părinții care au participat la amenajarea spațiului au continuat să se implice și după terminarea intervenției.

Grupul de WhatsApp creat în jurul Oazei a rămas activ și este folosit pentru lucruri foarte concrete: oamenii semnalează când sunt lăsate deșeuri în spațiu, când plantele mai au nevoie de apă sau când observă comportamente care îi deranjează, cum ar fi fumatul în zona de joacă. Uneori, oamenii intervin chiar ei acolo unde pot — strâng gunoiul, fac curat sau se ocupă de udarea plantelor.

Nu toți cei care au participat la amenajare au rămas implicați și nici nu este nevoie ca toată lumea să fie prezentă permanent. Dar au rămas câțiva oameni care cunosc spațiul, sunt atenți la ce se întâmplă în el și fac ceva atunci când este nevoie.

Pentru noi, acesta este unul dintre lucrurile importante care pot rămâne după o intervenție: nu doar un spațiu schimbat, ci și oameni care continuă să aibă grijă de el.

Anexă

Idei de activități pe parcursul anului

Primăvară

Începerea unui nou sezon

- 1 Organizați o zi de curățenie și pregătiți spațiul pentru noul sezon.
- 2 Plantați arbori, arbuști, flori sau plante locale.
- 3 Verificați echipamentele de joacă și semnalați eventualele probleme.
- 4 Implicați copiii în plantare și în realizarea plăcuțelor cu numele plantelor.
- 5 Faceți fotografii pentru a urmări evoluția Oazei pe parcursul anului.

Varianta simplă: Dacă sunteți doar trei vecini, beți o cafea împreună pe bancă și plantați trei flori.

Vara

Îngrijirea și viața comunității în Oază

- 1 Organizați un calendar de udare și împărțiți responsabilitățile între vecini.
- 2 Verificați plantele în perioadele caniculare și interveniți atunci când este nevoie.
- 3 Programați o întâlnire comunitară în Oază, cu activități pentru copii și adulți.
- 4 Invitați vecinii să împărtășească idei pentru dezvoltarea spațiului și să participe la un tur al Oazei.
- 5 Fotografați activitățile și evoluția spațiului pentru Jurnalul Oazei.

Varianta simplă: Fiecare vecin care trece prin Oază poate uda un copac sau o floare, iar la sfârșitul zilei puteți petrece câteva minute împreună pe bancă, la o limonadă sau o prăjitură, discutând despre următoarele activități.

Toamna

Pregătirea oazei pentru sezonul rece

- 1 Plantați bulbi care vor înflori primăvara și protejați plantele existente cu mulci.
- 2 Colectați semințe și pregătiți material săditor pentru anul următor.
- 3 Analizați ce a funcționat bine și ce poate fi îmbunătățit.
- 4 Mulțumiți persoanelor implicate și celebrați rezultatele obținute împreună.
- 5 Actualizați Jurnalul Oazei cu fotografii și observații.

Varianta simplă: Plantați câțiva bulbi de primăvară și trimiteți un mesaj de mulțumire tuturor celor care s-au implicat în timpul anului.

Iarna

Planul pentru noul an

- 1 Organizați o întâlnire de bilanț și revizuiți Harta priorităților.
- 2 Stabiliți 2-3 obiective pentru noul an și împărțiți responsabilitățile.
- 3 Identificați resursele și partenerii de care aveți nevoie.
- 4 Programați prima activitate din primăvară și comunicați-o comunității.
- 5 Încheiați anul printr-o întâlnire informală sau o mică celebrare a comunității.

Varianta simplă: Schimbați 2-3 idei pe WhatsApp despre ce flori sau semințe vreți să încercați în anul următor.

Tot Anul

Oaza trăiește prin implicare continuă

- 1 Fotografați Oaza din același loc în fiecare lună și completați Jurnalul Oazei.
- 2 Comunicați regulat cu vecinii prin grupul comunității și primiți cu deschidere noii membri.
- 3 Urmăriți starea plantelor și semnalați sau rezolvați împreună micile probleme.
- 4 Colaborați cu alte comunități, școli sau organizații pentru schimb de idei și experiențe.
- 5 Împărtășiți rezultatele și inspirați și alte comunități să creeze propriile Oaze Urbane.

Varianta simplă: O fotografie făcută o dată pe lună, din același unghi, de la fereastră sau din mers.

Resurse pe care comunitatea le poate aduce

Materiale: răsaduri, semințe, pământ de flori, mulci, compost, unelte de grădinărit.

Cunoștințe: cineva care se pricepe la plante, cineva cu experiență practică ce poate evalua o problemă (fără să repare singur echipamente sau infrastructură).

Timp: chiar și câteva ore, ocazional, ajută — nu este nevoie de implicare constantă ca să contribui real.

Legături: cineva care cunoaște un vecin cu expertiză, o școală, un magazin local dispus să doneze materiale.

Acest kit este pentru oamenii care văd ceva ce ar putea fi mai bun în locul în care trăiesc și vor să înceapă, dar nu știu exact de unde.

Te ajută să observi spațiul, să vorbești cu vecinii, să alegi împreună ce merită schimbat, să afli cine poate ajuta și să transformați o idee într-o primă acțiune.

Nu trebuie să rezolvi singur problema spațiului tău — trebuie doar să faci primul pas.

Mulțumim că faceți parte din comunitatea Oaze Urbane!

OBSERVĂ

VORBEȘTE

ALEGE

AFLĂ CINE POATE AJUTA

PLANIFICĂ

ACȚIONEAZĂ

CONTINUĂ

Proiect realizat de:

CIVICA

Finanțat de:

**Raiffeisen
Comunități**

 **Raiffeisen
Bank**

arc